

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Romana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70132](#)

7

ANNVAE LITTERAE SOCIETATIS IESV,

M. D. XCIX.

PROVINCIA ROMANA.

ON longum faciam in breuitate harum litterarum excusanda. Causa est, quod dum consueta, quamvis præclara, hæc & illa omittuntur, nihil propemodum reliqui fit. Delibabuntur igitur pauca, potius ad eorum quæ reticentur specimen, quam quod multum ijs antecellant.

EGERVNT hoc anno in Romana Prouincia, non adnumerata Professorū domo, (quæ immediate R.P.N. Generali subest) propè sexcenti; tres enim tantum huic numero defuerunt. In Collegio Romano, eiusque Sedi bus fuere duo ac triginta supra ducentos: in ipso Collegio Sacerdotes triginta, præter eos, qui in Magistris recensentur: Magistri autem, quorum multi Sacerdotes, duo & viginti; Scholastici duodecim supra centum, Coadiutores undequinquaginta. In sede Tusculana, itemque S. Marci Maceratæ Sacerdotes bini, sed Coadiutores illuc quatuor, hic septem. In Neapolitana tres Coadiutores, Sacerdos unus. In domo Probationis ad S. Andreæ tredecim supra centum: ex his Nouitij, Scholastici quidem

PROVINCIA ROMANA.

quidem duo, & quinquaginta, Coadiutores verò quatuor ac viginti, reliqui Coadiutores septemdecim, Sacerdotes viginti. In domo Poenitentiariorum viginti versati sunt, omnes Sacerdotes præter septem, qui in domesticis ministerijs occupantur. In Collegio Maronitarum Sacerdotes, & Coadiutores bini: duplo amplius in Collegio Græcorum, cum uno Scholastico, ac duobus Coadiutoribus, Sacerdotes quinque. In Anglicano, decem Scholastici, & Coadiutores terni, quatuor Sacerdotes. In Germanico quindecim ordine quodam, Scholastici, Coadiutores, Sacerdotes, quatuor, quinque, sex. In Seminario viginti ac septem, plurimi Scholastici, Sacerdotes sex, Coadiutores quatuor. Porro Scholastici nostri in Seminario, alijsque externorum Collegijs ad alumnorum utilitatem, aut domesticæ disciplinæ, aut Sodalitatibus Sanctissimæ Virginis, & literarijs exercitationibus præsunt. Tybure tredecim, Coadiutores quinque, uno amplius Sacerdotes, duo Præceptores. Unde decim Setiæ, duo Magistri, tres Sacerdotes, duplo amplius Coadiutores. Nouem Anconæ; numero hic quoque gradatim ascérente, Magistri duo, tres Coadiutores, quatuor Sacerdotes. Laureti quinque ac triginta, cum duobus Scholasticis, ac duodecim Coadiutoribus, Sacerdotes unus & viginti. Recineti Magister unus, Sacerdotes septem, uno minus Coadiutores. Conuenit in reliquis Macerata, uno tantum superat Præceptore. Perusia verò habuit Socios undeviginti, Scholasticum unum, tres Præceptores, Coadiutores septem, octo Sacerdotes. Plures fuere Senis, Scholastici quinque, duo plures Sacerdotes, hisque uno pauciores Coadiutores, cum Præceptoribus tribus, omnes numero viginti, & septem. Florentia numerauit quinque & viginti, Sacerdotes quaterdenos, Præceptores binos, reliquos Coadiutores. In Societatem admissi triginta, decem ad domestica

msbur

mestica ministeria, cæteri ad studia litterarum. Demor-
tui vnde uiginti; Nouitij & Scholastici bini, Coadiutores
quatuor, vndecim Sacerdotes. Concionati per Quadra-
gesimam Romæ, atque alijs in yrbiis duo. & viginti.

ROMANVM COLLEGIVM.

REQVENTANTIVM Gymnasium nu-
merus (fortasse quod annus appetit Secularis,) magis in dies augetur. In classe Theologiae, ex qua possint cæteræ æstimari, numerati sunt sa-
pe ad trecentos. Itaque necesse fuit & scamina in scholis veteribus, & scholas ipsas extremo anno superiore multiplicare, triplicata tūm secunda, tūm tertia classe Gram-
maticæ, quæ omnes ita auditoribus abundarunt, ut singu-
læ propæcentenos superarint. Publicas disputationes ex-
ternorum, præ cætera multitudine, frequentes viri pri-
marij, Præfules, Cardinalesque cohonestarunt. Ex multo-
rum ordinum familijs Religiosi homines ad nos venti-
tant studiorum causa: Nec secus ac cæteri externi pro-
positis, siue de Theologia, siue de Philosophia thesibus publicè respondent, aduocata Principum honoriorum corona. Plerique etiam ex primis Romanorum familijs,
atque Oratores Imperatoris, ac Regis Hispaniarum, aliquique insignes Dynastæ suos nobis, aut liberos, aut co-
gnatos tradunt in disciplinam. Illustrissimorum certè Cardinalium nepotes vel in vna aliqua classe, sex, septem, eoqué amplius videre licet: Incipimus videlicet superio-
rum quoque annorum laboribus frui. Cum multi excelle-
entes viri in aulis passim, colloquiisque amplissimorum Patrum prædicent, quicquid sunt, sciuntque se nostræ in-
stitutioni debere. Ex ijs qui vita sunt functi trium Sacer-

B

TOMUS

dotum videtur mentio facienda, Syluij Benuglientij,
Horatij Torsellini, Bernardini Medicei. P. Syluius Benuglientius Senensis, Coadiutor Spiritualis obiit **xviii.**
Kal. Februarias ætatis anno sexagesimo tertio, cum annos ad quadraginta in Societate vixisset, plurimum capite, tūm stomacho, quibus in assiduis morbis inuictam tenuit patientiam, legum nostrarum custos ita diligens, ut in alienum cubiculum non facta sibi prius potestate ingressus dicatur nunquam. Eo die quo est mortuus cùm Sacrum fecisset, pauloque post in valetudinarium regres-
sus ægroto assideret, acerrimis repente doloribus corri-
pitur, ac semihoræ spatio extinguitur, affirmantibus æ-
grorum curatoribus longo eum martyrio finem fecisse.

H A V D peius actum est cum P. Horatio Torsellino Romano, quem omnes qui norant, pro certo habent, diuturna, permolestaque vexatione pituitæ, ac tussis liberum migrasse ad æterna gaudia Beatorum. Nobiscum huius obitu paulo peius est actum. Amisimus enim virum ex una parte planè innocentem, mirificæ comitatis, qui ne- sciret de quoquam nisi bene mereri, ac bene loqui; cuius candidissimi animi imago ipsis libris elucet: Ex altera verò, pereruditum, laboriosum, factum cùm ad docendum maiore cum fructu, quam pompa, tum ad dicendum pereleganter, ac sanè latine: cuius linguae obserua-
tiones ita tenuit, ut paucos habuisse pares existimetur. Præter vitam B. Xauerij, & Lauretanam historiam, quæ ipse ediderat, quedam passus erat ad usum puerorum exire opuscula, quibus habebat effecta multa haud paulo nobiliora, & opportuniiora iuuentuti futura: in his ab orbe condito ad hæc usque tempora historiarum Epitomen, Dialogos, de ratione parandæ eloquentiæ, De verboru delectu, & proprietate, Poemata & orationes mul-
tas: notaſque in Ciceronis varios libros & orationes, alio-
rumque scriptorum non vulgares. Professus erat qua-
tuor

RÖMÄNVM COLLEGIVM. 11

tuor vota anno 1578. in Societatem admissus anno 1562. Praefuerat Rector Seminario Romano, mox Collegio Florentino; postrem Lauretano, quæ fuit illi causa Lauretanæ historiæ conscribendæ. Cum animadueteret quemadmodum ipsem referebat Societati nostræ valde necessarios esse homines litteris humanioribus eruditos, & ea re putaret Sacrificium se Deo gratum factum, quod munus non tam specie, quam re magnum amplecteretur; vltro se in eo studio consenescere, ac mori paratum P. Generali obtulit. Quod quidem quantum in se fuit, egregiè præstítit, insigni cum bono huiusmodi litterarum; ad viginti enim annos docuit, ac perrecturus erat, quoad vita, viresque suppeterent. Agebat, cùm excessit è viuis, annum ætatis quinquagesimum quartum.

A T P. Bernardinus Mediceus Florentinus in ipsa ætatis, rerumque gerendarum maturitate est raptus; annum ætatis quadragesimum decurrebat, in Societate decimum sextum, paucis ante mortem diebus inter professos adscriptus. In Mediolanensi, Romanoque Gymnasio interpretem egerat sacræ Scripturæ: ac Genuense Colle-
gium Rector administrarat: vir summæ humilitatis, externoque oris, ac totius corporis habitu ad piam, valde-
que amabilem modestiam mirè comp ositus, meditationi apprimè deditus, in rebus diuinis reuerentia singularis,
adeò ut officium diuinum nunquam nisi flexis genibus, ac
frequentissimè in templo coram sacro sancto Christi Do-
mini corpore recitaret. Hosce mors abstulit. P. autem Robertum Belarminum quamvis reluctantem, immo su-
prema auctoritate reluctari vetitum, Purpura à nobis
abduxit, cum inde usque à die sexta Iulij anni 1572. pro-
fessus quatuor solemnia esset vota, ætatis suæ anno sexto
& quinquagesimo, Societatis octauo & trigesimo. Post-
quam & multa multis locis per annos septemdecim do-
cuerat è sacris litteris, è Theologia, è controuersijs, atque

B 2

hac maximè nunquam abundè laudatis voluminibus iussus euulgauerat : denique Romanum Collegium duos annos , duos Neapolitanam prouinciam rexerat , à Clemente V I I I . Pont. Max. v. Nonas Martij creatus est Cardinalis.

IN vrbe concionati è Nostris per Quadragesimam diebus singulis , tres cum approbatione , ac fructu : unus in templo nostro Professorum ; alter in S. Petri ; tertius in S. Ioannis Florentinorum. Isque præ cetera messe , permultas mulierculas infames cùm ad eam concionem , in qua de conuersa Magdalena verba sunt , iussisset adduci , ita permouit , vt lachrymis , ac gemitibus sua scelera deplorantium templum omne compleretur , auditoresque omnes rei nouitate vel stuperent attoniti , vel lachrymas sociarent : In quibus deinde confirmandis & vel in coenobio , vel in certo matrimonio collocandis , non dubiè diuina sæpius prouidentia , piorumque hominum benignitas perspecta est.

HAE C in yrbe dum sunt , circumiectus ager negletus non est , in quem (ne quod latus omitteretur) quadrifariam distributum quaterna paria Sacerdotum sub vernum tempus profecta , redierunt cum manipulis suis. Terna alia paria non semel in certa oppida accitu dominorum excurrere. Duo ex his Sacerdotes Apostolici vicarij missu Reate profecti , Diœcesisque obita , tandem Reatinis usque eò & vtiles , & grati fuerunt , vt ibi sedes ad certum tempus missionum causa institueretur : in qua Nostrorum septem , octóve diuersarentur. Alij præterea longinquas in oras , duo ad insulam Chium , tres ad Insulas Philippinas missi.

COL

inibus
duos
à Cle-
t Car-

simam
ernus in
us in S.
ermul-
in qua
ti, ita
deplo-
e om-
as so-
eno-
ie di-
agni-
negle-
quadr-
ver-
.Ter-
mino-
icarij
atinis
ertum
orum
nqua-
lippi-

TOL

COLLEGIVM

ANGLICANVM

13

V E R V N T in hoc Collegio hoc anno alumnī septem & quadraginta. Sacerdotio iniciati quatuor, quinque studijs absolutis ad servitatem faciendam in Angliam missi: sex è vita abierunt, qui amore coelestis patriæ, patientiæ, & obedientiæ exemplis valde collegas ad pietatem excitaverunt. Horum tres se Societati nostræ deuouerant: in quam duo præterea sunt admissi. Nonnullorum qui hoc anno aduenerunt ærumnæ fuerunt dignæ memoria. Iuuenis ex equestri familia cum decimum iam annum Cantabrigiæ operam daret, & in Sodalitium Collegij Cantabrigiensis, quod ibi permagni fit, cooptatus esset, rebus omnibus posthabitatis, fratris stii consilio, qui est Catholicus, & Sacerdos, cum Deo, sanctaque Ecclesia in gratiam rediit; non diu post capitur, & in vincula coniicitur, ubi contumelijs, iniurijsque vexatus est ad quinquaginta dies: verum quâ gratia, quâ pecunia permisitus abire, Romam hoc anno peruenit, & in alumnorum numerum receptus est. Multo plura tres alij passi sunt, dum in Hispaniam iter intendunt: bis in eo itinere sunt capti (Romain opinor illos Deo vocante?) capti sunt autem primum à Gallis, & omni pecunia, ipsisque vestibus propè cunctis spoliati. Deinde vero cum reperiissent cursum, in Hollandorum incidere manus. Ab his Roterodamum ducti, carcerem, inediem, frigora, conuicia, & probra acerbissima pertulerunt. Mox in Angliam mini post questionem acrem, atque multiplicem, confugere ad consueta praesidia gratiae, ac pecuniae, quæ apud eos, apud quos nulla est ratio æquitatis, plurimum valent. His igitur libertatem nacti,

B 3

tertiò dant sese in viam, & omissa Hispaniæ cura , secun-
do vento in Galliam nauigant : inde Romam fœliciter
pergunt. Narrabat vnu ex his, Dei erga se benignitatem
prædicans, se quidem, tum exemplo auunculi Sacerdotis,
qui amissis redditibus, quibus è Sacerdotio ante domina-
tum Elisabethæ fruebatur, in ædibus paternis delitesce-
bat, tum educatione puerili ita institutum sem per colui-
se Catholicam fidem : verum Oxonij studiorum causa
cum perdiu moratus esset, parum absfuisse, quin ambitio-
nis estu abreptus naufragium fidei faceret, & primè insti-
tutionis memoriam oblitteraret : sed præstò fuit Deus a-
liud agenti : Cùm enim defessus nouem annorum studio-
rus abijsset, ibi Catholicorum consuetudine recaluit, sa-
tis expertus, quanti referat ybi quis, & cum quibus ver-
isetur. Is deinde quamuis non hoc anno, alterque è socijs,
cum quibus Romam tñ post ærumnas venit, nobili ge-
nere natus, vterque Magistri laurea donatus Oxonij , no-
stræ Societati nomen dedere: Atque hi quidem tandem è
manibus hæreticorum euasere : alij duo non item. Ric-
cardus enim Miltonius Sacerdos huius quondam Collegij alumnus, in Anglia compræhensus est hoc anno , &
biennio post, quo toto fuit in carcere, eo tantum , quia
Sacerdos erat, Lencastriæ suspensus ; statimque semivi-
uus in frusta concilus est , quasi perduellis(hoc enim no-
mine Sacerdotes appellant), quibus dant, & iniudent
martyrij palmam. Alter verò cùm hæc scriberentur, iam
triennium agebat in custodia. Is quondam inter hæreti-
cos nobilis habebatur , Comitiique Effexio charus erat,
tum propter alia ingenij ornamenta , tum in primis pro-
pter egregiam concionandi facultatem. Nulli hæretico-
rum sectæ addictus, sibi ipse suæ religionis faber , vt le-
gititabat genus omne auctorum bonorum æquè ac ma-
lorum , nonum quoddam prodigium è Catholicorum
dogmatibus, & hæreticorum somnijs conflauerat. Sed
Gulielmi

Gulielmi Reginaldi hominis doctissimi librum de Ecclesia Anglicè conscriptum legens, in eo ipso proœmio noua quadam oborta luce, sensu intimo suauissimè tactus exclamauit se Catholicum esse. Adit illicè Sacerdotem, expiat confessione peccata, è nuptijs quas meditabatur animum transfert ad nouam vitæ rationem, sex ipso menses Deo sibi propitiando, ac precibus insistit: mox Romanam cogitans, cum multi adhortarentur, ut clanculum proficeretur, negauit se abiturum, nisi prius Catholicam Religionem, quam publicè oppugnarat, publicè profiteretur, atque defenderet. Quod strenue dum prestat, capit scilicet, ac Londonensis acris custodia includitur; ubi saepius de fide interrogatus tam fidenter veram pietatem, tantoque cum Ministrorum contemptu defendit, ut coram Reginæ Magistratibus sponderet, nimirum argumentis, quorum nullum tota Ministrorum turba posset diluere sanctitatem Romanæ Ecclesiæ confirmaret, se manus daturum, & nonnulla cœpit proferre: sed confessim tacere iussus, non disputationibus, sed promissis, minisque variè tentatus est. Deo autem fauente, septimo mense elapsus Romanam aduolauit, & in Collegium admissus statim ad nostram Societatem animum adiecit. Amabatur ab alumnis omnibus, & multa tūm ingenij excellentis, tūm eximiæ humilitatis documenta edebat: diu tamen manere per valetudinem non licuit: quarto mense postquam Romanam venerat, in Hispaniam missus, & inde in Belgum ab Anglis prædonibus eodem hoc anno quo etiam se nobis voto obstrinxit, est captus, iamque, ut initio dixi, cum hæc scriberentur, Londini in carcere tertium annum agebat.

V A E

B 4

**COLLEGIVM
GRÆCORVM.**

Quatuor alumnis, qui studiorum curriculūm
absoluerunt, vnuſ ſolemni ritu Magiſter in-
ſtitutus, laureaque donatus, in patriam quæ
diicit docturus, abſcessit. E ceteris duo So-
cietati ſe addixere, egregijs naturæ opibus inſtructi. Tres
Monachi ex Athone monte, quem ſanctum appellant, in
Collegium admissi ſunt; quorum vnuſ, relictō Episcopatu-
tu, Monasticæ ſe vitæ reddiderat. Hi cum ex maleuolō-
rum sermonib⁹ praua eſſent de Ital⁹, & Collegio im-
primis Græcorum opinione imbuti, ſubterfugiebant
confuetudinem Latinorum, ſoliq⁹ inter ſe agebant.
Verūm ut ſemel, atque iterum collegarum ſuauitatem
degustarunt, abegere conceptas inanum ſuspicionum
imagines, & ſe familiaritati omnium ſimpliciter credi-
derunt; paulatimque obſeruata alumnorum modestia, &
Collegij in ijs ad pietatem inſtituendis via & ordine, ad
Romanæ Ecclesiæ gremium, cuius ſanctitatem, ac Princi-
patum viua illa affirmabant testimonia, refugerunt: ne-
que defiunt flagitare ut ad ſua monaſteria, quæ viginti
aiunt eſſe, & à Monachis ad ſena millia incoli, Magiſtri
mittantur, cum vehementer ſperent inde adiutum aper-
tum iri, vnde vniuersit̄ illæ regiones ad ritum Religionis
Catholicæ tandem reuocentur.

L A V

L A V R E T A N V M
C O L L E G I V M .

RI PARTITA sunt hic nostra pietatis officia, in ciues Lauretanos, & incolas, in vicinos oppidorum, & urbium populos, denique in peregrinos: cum omnibus egregie positi labores. Ad Lauretanos incolas subleuandos fundamentum aliquod Sodalitatis B. Virginis iactum, & superauit fructus initia. Permulti ex Clero exercitationibus a B. P. Ignatio descriptis extuli, quæ res ad eò grata cecidit, ut decretum sit a Canonicis, comprobante Antistite, ut qui exercitationū spiritualium causa choro absint, ijs fraudi ne sit: verum perinde ac cæteri, qui intersunt, quotidianis partibus fruantur. Ad vicinos modò bini, modò plures identidem excurrerunt, quod leue non videtur, Lauretarum occupationum molem, quæ perpetua serie aliae super alias vrgent, æstimant: & constitit laborum fructus, qui solet. Præcipua tamen opera cum aduenis ponitur: Et quidem hic annus, si vñquam alius, aduentu Principum virorum, ac foeminarum fuit insignis, qui omnes opera nostra vñi, valde sibi satisfactum professi magnificè sunt. Excellentissimus Io. Franciscus Aldobrandinus, vñ cum lectissima coniuge, quæ Clementis VIII. fratris est filia, huc profectus eximia significacione benevolentiae nostra officia non Laureti modò, sed & Romæ laudauit. Nobilissima foemina Princeps Masfelt, Comitis Masfelt coniux, cumularam se gaudio abire dicebat, quod ita accepta esset a nobis: & mox per literas officij pleras, & nuncium ad eam rem missum gratias de integro agendas nobis putauit. Parì sedulitate, ac studio

B 5

tractatus Comes de Bersamont è prima Belgij nobilitate oriundus.

S E R E N I S S I M A verò Archidux Austricæ, cùm ex Hispania rediens, quò Reginam filiam prosecuta fuerat, Lauretum petiisset, more suo ad Collegium nostrum suam ob pietatem iuxta ac dignitatem & Pontificis beneficio venit, nosque grandis natu & amplissimæ dignitatis matrona ea pietate, qua dulcissimos filios mater, inuisit, cuius pietatis manere voluit apud nos monumentum, aureis nummis centum, triclinio sacra pictura exornando, condonatis. E Cardinalibus vnum sat fuerit nominare nostræ familie studiosissimum Diectristant. Hic in reditu ad suum Episcopatum iter hac faciens, apud nos est familiarissime diuersatus, & à Nostris in eam cogitationem adductus, curavit ut tabulatum, quod vnam sanctæ Domus partem ab altera dirimit, argento incrustaret. De quo viro & illud memorandum est: In sacra domo cùm adiurare malos dæmones cœpisset, quibus Monialis honesta ac nobilis obsessa tenebatur, usque ad vesperam in certamine perstigit, quoad victoriam de peruicacibus constantia reportauit, qui tandem egredientes quemadmodum conuentum erat, suam fugam extintis omnibus sancti facelli lampadibus palam fecerunt, cuius facti affixa est ad monumentum tabella.

H I S C E adiicienda est serenissimi Duci Parmensis dignissima prædicatione pietas. Voti soluendi causa ob receptam valetudinem iter ingressus est, rubeo induitus facco, ac reliquo piè peregrinatiū habitu. Tres quatuorque aderant Comites è præcipua nobilitate, ornati eodem. Hoc comitatu, & cultu pedes iter totum confecit. Cum Lauretum sub vesperam attigisset, à porta urbis nudis pedibus B. Virginem inuisit. Mox dissipato de eius aduentu rumore, quarebatur à multis. Verum ipse primis tenebris absque lumine ad nos accessit. Hic post sa-

cram

eram confessionem apud vnum è nostris habitam, & post multa sui erga nos singularis amoris indicia, cum laude totius nostræ Societatis commemorantibus nobis quantum Farnesiæ genti noster ordo debeat: Vtinam, inquit, nos à nostris maioribus non degeneremus. Ita benè de nobis mereri hæreditarium sibi debitum putat. Morte sublati tres, vnum ad domesticos vsus adiutor, duo Sacerdotes: In his P. Thomas Razzius, qui duodecim septuagesimum annum viuendo implerat. In Societate quadraginta vnum: videbatur à Deo linguarum donum consequutus: nam præter principes illas tres, Hebræam, Græcam, Latinam, Dalmaticam quoque callebat, Turcicam, & Arabicam, ritusque ac mores Gentium omnium, quæ sunt ad Orientem optimè norat: quippè qui sæpiùs eas regiones peragrauerat, ac semel missu Gregorij XIII. ad disseminandam Catholicæ fidei doctrinam, abscissaque illæ membra cum suo capite rite iungenda. Vir præterea erat virtutis eximiae, cuius quidem postremo biennio, quo ferme toto ægrotauit, patientia in primis mira perspecta est.

COLLEGIVM ANC NITANVM, ET Maceratense.

ANCONE in templo maximo conciones, per Aduentum, & Quadragesimam habitæ, ac per annum singulis diebus festis in templo nostro familiares adhortationes, vsumque utrobique cum auditorum frequentia celeberrima. Ac mirum profectò est, quanti nos ciuitas cuncta faciat, quam liberè, ac sincerè suis in rebus omnibus ad nos nobili-

bilissimi quique configiant: ed facilius pax inter multos consanguineos restituta. Scholæ, atque in primis B. Virginis Sodalitas nostris votis, & conatibus, fructu, & celebritate respondent: optimè hic etiam ponitur labor in turba nautica, siue ad virtutem hortanda, siue fidei necessarijs capitibus erudienda. Hæc eo ex numero sunt, quæ tanquam nota alibi omittuntur. Sed Collegij noui statum paucis exponere abs re non fuit.

M A C E R A T A Illustrissimi Cardinalis Bandini, Firmani Archiepiscopi postulatu missi duo Sacerdotes, varia eius Diocesis oppida lustrarunt. Duo item Matelicani profecti, egregio successu, id est, consueto,

COLLEGIVM FLORENTINVM.

ECCEM hoc anno dedit nobis hæc Vrbs, duos abstulit, quos ut spes est reddidit cælo: uterque erat Sacerdos, & alter P. Iulius Anticius Recinetensis, qui cum semper ad exemplum virtutis vixisset, in longo tamen, atque odiosissimo morbo, quo demùm confectus est, veræ nobis, solidæque patientiæ reliquit documenta clariora. Exercitationibus spiritualibus B. P. Ignatij omnes vnius Cænobij sacræ Virgines institutæ sunt, initio à quatuor insignioribus facto, quibus deinceps reliquæ traditæ in disciplinam. Quæ res in tantum cessit pietatis emolumentum, ut singulis diebus, matutinæ meditationi spatium aliquod tribuere communi omnes suffragio decreuerint. Memorabilis fuit viri è prima nobilitate, fœminæque notissima conuersio ad pudicam piamque vitam. Initium illi salutis à morbo lethali, pioque viro eius affine. Huius inuitatu Rector excepturus

cepturus moribundi confessionem accurrit: sed diuturna scelerum consuetudine cæcum hominem Religio importuna torquiebat: verebatur ne confessio irrita foret quod amicæ, à qua grandem pecuniam mutuam acceperat, soluendo non esset. Hic noster adscito viæ, consilijque comite pio illo decumbentis affine, tentat, si possit beneficio meretricis conscientiæ morientis salutem afferre. Et verò attulit, ut enim ægrotus accepto condonati nuncio debiti, confessionem sedata mente aggressus est, coepit sensim paululum releuari planè, ut corpus videretur non nisi ex animi contagione languere, & huius curatio illius esse medicina, postero die penitus conualescit, nouaque vitæ ratio fidem facit ideo ægrotasse quod ære alieno liberaretur. Quin etiam ipse iam sanus, multis pro Medico est, exemplo, consilio, opera. Interim perdita mulier ad concionem abit in maximum vrbis templum, magis de facie noscendi gratia, qui tūm ibi concionabatur. Rectorum, à quo amatorem dolebat ad meliora traductum, quàm quid diceretur audiendi: sed diuini verbis semen frustrà non cadit: multò discedit, quàm venerat melior. Paucis post diebus Christi Domini nocte Natali Deiparae Annunciatæ templum Florentiæ celeberrimum adit. In ipso limine diuino instinctu reiecta, vocari se ad nostrum templum sentit, paret vocanti sine dubio Deo: vix pedem intulerat, quum sacro quodam horrore perfunditur, mox soluta in lachrymas tota nocte perfleuit. Similacrum de muliere, ac lachrymis audit Rector, nunciarī iubet se cum ea colloqui velle: quid multa? Confessioni dies proximus destinatur, atque hoc tempore mulier abdicato planè regio luxu, redintegrata cum viro gratia, occulta omnino turpitudini domo, in frequenti sacramentorum usu, vitam non minore, sed meliore quàm priùs fama, sanctissimam dicit.

NE Q V E solum in vrbē, verūm etiam foris, missio

Sacerdote

Sacerdote vnà cum socio Volaterras, & in oppida, vicof-
que adiacentes, rogatu Episcopi, strenue, ac fæliciter la-
boratum.

COLLEGIVM SENENSE, AC Tyburtinum.

A C R O Circuncisionis die, qui Societati nostræ præcipuè honoratus est, Illustrissimus Cardinalis Tarugius, Archiepiscopus Senensis, vt quām celeberrimum efficeret, nobisque lætissimum, sacrum in Templo nostro fecit, concioni interfuit, & humanissimè nobiscum prandit. In templo principe Ciuitatis, solemnis ieunij tempore, Concionator è nostris verba fecit, maximè frequenti, & secunda concione, à qua nunquam ferè pastor optimus absuit. Alius item è Nostris eodem in templo rationes officij toto anno explicauit: & his quoque disputationibus coho-
nestandis præsentia sua, & auctoritate commendandis, pari benignitate, atque constantia interfuit, vna cum suo Vicario, & clero Archiepiscopus, qui planè mirum est quām nos ex animo diligit.

A M P L I S S I M V S Cardinalis Sfondratus S. Cœciliæ, cùm Senis hebdomadæ sanctæ diebus esset, semel nostræ mensæ particeps voluit esse, familiaribus, & auli-
cis omnibus exclusis, quo familiariūs, ac liberūs nobis-
cum ageret. Secundum mensam aperto in loco remissio-
ni consuetæ cum aliquot è Nostris interfuit, totumq[ue] illud tempus in pijs sermonibus familiarissimè transegit.
Messis eorum, qui sese ad nostrum numerum aggrega-
unt, fuit satis ampla, vt est hic ager semper fœcundus:

nam

nam & Romam missi nonnulli sunt, & præterea tres Mediolanum, ac demùm quidam in Lusitaniam, subsidio Indis futuri. Excusum hinc in varia oppida Dicecescos parum vtilitate oppidanorum, atque Archiepiscopi voluptate.

T Y B V R E P. N. Generalis opera institutum est contubernium virginum, quarum pudicitia præ egestate periclitaretur. Sub hæc initia nouem aluntur, moderatrice honesta fœmina, quæ cum prudentia plurimum, & regendi scientia valeat, magis tamen compendiosa exempli sui via quam alia re eas ad virtutem informat. Accidit hæc institutio ciuitati cunctæ pergrata, vt debuit, & quo diuitiis maneat, & progressus sint maiores, prouisum est hunc in modum. Delectis ex Sodalitate B. Virginis, quæ est in Collegio nostro, certis viris, nouum institutum est Sodalitium, cui à sancto Getulio inditum nomen, decretumque ut in hoc nulli, nisi Sodalibus B. Virginis, aditus pateat. Ac denique horum fidei contubernij illius Virginum tutela commissa est.

P R O

